

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 04.04.2012
Sayı: 348

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Kamuoyunda Hal Kanunu olarak da bilinen 5957 sayılı “Sebze ve Meyveler ile Yeterli Arz ve Talep Derinliği Bulunan Diğer Malların Ticaretinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun” 2012 yılı başında yürürlüğe girmiştir. Uygulamada yaşanan aksaklıklar, sorunları beraberinde getirmiş ve başta üreticiler olmak üzere ilgili tüm tarafların şikayetine neden olmuştur.

Uygulamadaki aksaklıkların giderilmesi ve sorunların çözümü için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla, Anayasamızın 98, TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105. maddeleri gereğince Meclis araştırması açılmasını arz ederiz.

Mehmet Ali Edizoplu
Hatay Mv. 2

① Vahap SEÇER
Mersin Milletvekili

Seyhan Tuncel
İST Mv.

4 Kadir Gökmen
İST Mv.

6 Uğur BAYRAKTUTAN
Diyarbakır Mv.

5 R. Kerim ÖZKAN
BURSA Mv.

7 Ali Haydar ÖNER
Malatya Mv.

10 Vali Firat
Ağrı Mv.

11 Selahattin
KARADAYI
Ağrı Mv.

9 Vahap DEMİROZ
BURSA

	ADI SOYADI	SEÇİM BÖLGESİ	İMZA
12	Tunçerit Tayan	Bursa	Tunçerit Tayan
13	Umut Toprak	AFYONKARAHİSAR	Umut Toprak
14	Pyse Esor Demirel	İstanbul	Pyse Esor Demirel
15	Umit Özgümiş	Adana	Umit Özgümiş
16	Sedef Küçük	İstanbul	Sedef Küçük
17	Turgay Dönel	Adana	Turgay Dönel
18	Enay Çeliker	Balıkesir	Enay Çeliker
19	İzzet Gedik	Ankara	İzzet Gedik
20	Nena KALTI	RÜZGAR	Nena KALTI
21	M. SERDAR SOYDAN	GAMAKKALE	M. SERDAR SOYDAN
22	Xamık Havutçan	Balıkesir	Xamık Havutçan
23	Ali Serindan	Gariantep	Ali Serindan
24	Osman Kapıtan	Austalyon	Osman Kapıtan
25	Leyleman Gecbi	İSTANBUL	Leyleman Gecbi
26	Binnaz Toprak	İstanbul	B. Toprak
27	AYHAN ERDEMİR	BURSA	AYHAN ERDEMİR
28	İhsan Örker	İstanbul	İhsan Örker
29	Hüseyin Güneş	Kocaeli	Hüseyin Güneş

GEREKÇE

Dünya nüfusu artmasına karşın, tarım alanları daralmaktadır. Türkiye; Ortadoğu, Balkanlar ve Rusya'nın en büyük sebze, meyve tedarikçisi olma yolunda hızla ilerlemektedir.

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'nın verilerine göre; Türkiye'de 2011 yılında toplam 44.7 milyon ton sebze ve meyve üretimi yapılmıştır. Bu üretimin 27,5 milyon tonu meyve 17,2 milyon tonu ise sebze olarak gerçekleşmiştir.

Türkiye'nin Yaş Meyve Sebze ve Narenciye ihracatı 2012 yılı 1 Ocak-29 Şubat tarihleri arasında ise bir önceki yılın aynı aylarına göre miktarda yüzde 13, değerinde yüzde 23'lük azalış meydana gelmiştir.

Sebze ve meyve, dayanıklı tüketim malı olmadığı için maliyet esasına göre satılamamaktadır.

1 Ocak 2012'de uygulamaya konulan ve kamuoyunda "Yeni Hal Kanunu" olarak bilinen 5957 sayılı kanun ilgili tarafların hiç birisini memnun etmemiş ve pek çok sorunu da beraberinde getirmiştir.

Beklentileri karşılayamayan düzenleme, alt yapı çalışmaları tamamen bitirilmeden, pilot bölgeler oluşturulup deneme uygulaması yapılmaması sonucunda, sektörde karmaşa doğmuş ve sorunlar içinden çıkılmaz hale gelmiştir. Alt yapının henüz tüm işlemleri kaldırarak şekilde olmaması nedeniyle; denetimler aksamakta, hal dışındaki kayıt dışı ticareti hal esnafına karşı haksız rekabet oluşturmaktadır.

1 Ocak 2012 tarihinden itibaren uygulamaya konulan kanunla sebze ve meyve ticaretinde yaşanan en önemli sorunlardan biri belediyelerin hal müdürlükleri aracılığı aldığı, daha önceden yüzde 2 olan rüsum gelirin, binde 25'e indirilmesidir.

Keza, sebze ve meyve fiyatlarında yüzde 25'lik ucuzluk getireceği öne sürülen düzenleme bu ucuzluğu sağlamamış, tam aksine ürünler, üretim bölgesindeki Hal'in 5 katına kadar çıkan fiyatlarla satılmaya başlanmıştır. Yani fiyatlar, vatandaşın hem elini hem de cebini yakmaya başlamıştır.

Hal bildirim sistemi de düzenleme ile çalışamaz bir duruma gelmiştir. Komisyoncular ve müstahsiller, yasanın tam olarak bilgilendirme yapılmadan uygulanmaya başlamasına eleştirilerde bulunmakta, hazırlanacak evrakların fazlalığı nedeniyle işleyişin yavaşladığından her farklı ürün ve her farklı üreticiden alınan ürün için ayrı ayrı evrak hazırlanmasının zorluğundan yakınmaktadır.

Keza, düzenlemedeki karmaşı, halin vazgeçilmezi olan komisyoncuları da zor durumda bırakmıştır.

Yukarıda arz ettiğimiz nedenlerle bir Meclis Araştırma Komisyonu kurularak konunun tüm yönlerinin araştırılması ve önerilerin sunulması gerekmektedir.